

3 ביולי, 2014

לכבוד
חה"כ יעל גרמן
שרת הבריאות

לגבירתי השרה, שלומות

1. אני מוצא לנכון לפנות אלייך בשם "הסתדרות הפסיכולוגים בישראל" ובשם של כל הפסיכולוגים אותם היא מייצגת, כיוון שאת ומשרדך מופקדים על מקצוע הפסיכולוגיה ועל הפסיכולוגים אך מתבקש הוא כי תגני עליהם מפני רגולציה אפשרית העלולה לפגוע בתפקידם ובסמכותם ואף בעיסוקם בפסיכולוגיה.
2. הרקע לכך הוא פעילות של אנשים וקבוצות המבקשים לעסוק באבחון ליקויי למידה ולדחוק מקומם של הפסיכולוגים ועיסוקם בתחום זה.
3. בימים אלה נידונה בוועדת החינוך של הכנסת הצעת חוק זכויות תלמידים עם לקות למידה התשע"ד – 2014.
הצעת החוק נועדה לקבוע, בין היתר, מי יהיה רשאי לאבחן (סעיף 3 להצעת חוק) ומה יידרש לשם כך. בכלל זה לימודים, הכשרה עיונית ומעשית, תקופת התמחות ובחינות הסמכה.
4. מן הראוי כי הצעת החוק תקבע כי אין בה כדי להגביל עיסוקם של פסיכולוגים מורשים ומוסמכים בהתאם לחוק הפסיכולוגים 1977 ומשרד הבריאות לבדו ימשיך להיות המוסמך הבלעדי לקבוע הכללים לעיסוקם של פסיכולוגים.
5. בנוסף, הצעת החוק פוגעת לא רק בחופש העיסוק של הפסיכולוגים ובפרנסתם ובמעמדם, אלא היא גם עלולה לפגוע קשות בזכויות התלמידים שתמנע מהם האפשרות והזכות לקבל חוות דעת מפסיכולוגים מוסמכים ומורשים היכולים לסייע להם. היא אף פוגעת ביעודו של מקצוע הפסיכולוגיה לסייע לחברה ולנזקקים לשרותיה.
6. בהצעת החוק אף טמונה סכנה מקצועית משמעותית ביותר בהשלכותיה. לעיתים די קרובות לקות הלמידה היא רק סימפטום חיצוני לבעיה פסיכולוגית אחרת ומורכבת ממנה סובל התלמיד. יש אם כן חשש משמעותי ביותר שהבעיה האמיתית לא תאובחן ולא תטופל. גרוע מכך, עלול שתיווצר כאן "פירצה מזמינה" גם למי שאינו פסיכולוג ולא הורשה והוכשר "לטפל" בהפרעה פסיכולוגית משום היותו מחזיק בתעודת מאבחן ליקויי למידה.
7. כידוע פסיכולוגים עוברים מסלול ארוך וראוי של לימודים, הכשרה עיונית, ניסיון מעשי, התמחות ובחינות. פסיכולוגים עוסקים בתחום זה כל השנים בהצלחה רבה בארץ ובח"ל. לא היו כשלים או ליקויים בעבודתם ואין כל הצדקה או צורך לעשות שינויים לגביהם. פסיכולוג מוסיף ללמוד מהניסיון המעשי ומתפתח מקצועית ואין מקום וצורך לשלוח אותו מחדש לספסל הלימודים, להתמחות נוספת ובחינות.

8. יתר על כן לא ברור מדוע משרד החינוך מתעלם מהניסיון הנצבר לאורך השנים לגבי פסיכולוגים. לא מובן גם מדוע משרד החינוך אינו מכבד את סמכות משרד הבריאות ואינו מכבד סמכותם של מועצת הפסיכולוגים והפסיכולוגיה הארצית במשרד הבריאות המופקדים על פי החוק על הכללים לגבי פסיכולוגים, על רישומם כחוק ואף על הפיקוח עליהם.
9. נוסף עוד כי הפסיכולוגים בהיותם נתונים להסדרה של משרד הבריאות, לכללי אתיקה ואף לסמכות ועדת התלונות במשרד הבריאות. כללי אתיקה אלו ושאר אמות המידה המקובלות במקצוע מאלצים ממילא את הפסיכולוג להימנע מעיסוק בעניינים שאין לו לגביהם ידע וכלים מקצועיים, ראויים ומספיקים.
10. לעניות דעתי, מן הראוי שמשרד החינוך ימשיך להתמקד לעסוק כפי שהיה עד כה ובמשך כל השנים, בתלמידים במוסדות החינוך והלימוד ובלומדים בהם. אין מקום וצורך לחדור לתחום משרד הבריאות וליטול לעצמו סמכויות לגבי המקצועות הטיפוליים שבאחריות משרד הבריאות. מה גם שספק רב בעיניי אם ניתן לראות באבחון לקות למידה מקצוע שכן הוא נראה יותר כעיסוק.
11. אף נוצר כאן תקדים בעייתי, לדבר שאינו נהוג ואינו מקובל והשלכותיו מי ישרון! משל למה הדבר דומה? לכך, שמשרד הפנים יקבע איזה רופאים ופסיכולוגים יהיו רשאים לתת חוות דעת לרשויות המקומיות, שמשרד הביטחון יקבע זאת לגבי חוות דעת וטיפול בחיילים ובאנשי מילואים, שמשרד הרווחה יקבע זאת לגבי רשויות הרווחה וכך הלאה. כל משרד לעצמו והרופאים והפסיכולוגים המורשים אצלו. אם כך יהיו פני הדברים, אנה אנו באים!! היעלה על הדעת? היתכן התעלמות של - משרד הבריאות וממשרד הבריאות בעל האחריות למקצועות הטיפוליים?!
12. כבוד השרה, אנו מבקשים כי תואילי להידבר עם עמיתך שר החינוך לבל יפגע בפסיכולוגים ובחופש העיסוק שלהם ויקבע כי הכללים לגביהם יהיה בהתאם לחוק הפסיכולוגים ובסמכות משרד הבריאות.
- לסיכום כבוד השרה, אנו מבקשים את התערבותך הדחופה בעניין מקצועי חשוב זה הנוגע לכלל הפסיכולוגים ולכלל התלמידים בישראל שהטיפול בהם בתחום לקויות הלמידה עלול להיפגע.

בכבוד רב
ד"ר מאיר נעמן

יו"ר הסתדרות הפסיכולוגים בישראל

העתק: כב' שר החינוך ח"כ הרב שי פירון
מנכ"ל משרד הבריאות פרופ' ארנון אפק
יו"ר מועצת הפסיכולוגים פרופ' רחל לוי שיף
הפסיכולוגיה הארצית, משרד הבריאות, גבי ימימה גולדברג
פסיכולוגיה ראשית במשרד החינוך, גבי חוה פרידמן